

música | «la dissolució medieval: guillaume du fay»

Cantant a déu invocant el nom del diable

► **Intèrprets:** Diabolus in musica
Direcció: Antoine Guerber
Lloc i dia: església de Sant Genís de Torroella de Montgrí, 17 d'agost

IMMA MERINO
Hi ha la dita que el diable té la millor música. I des de temps immemorials fins al rock, passant pel *Doctor Faustus* de Thomas Mann, s'ha parlat d'una música dictada pel diable o d'una influència diabòlica en la composició musical. Però té la seva ironia que un conjunt vocal dedicat a l'estudi i la interpretació de la música medieval preferentment religiosa s'anomeni Diabolus in musica, que, per cert, també és el títol d'una cançó del grup espanyol Mlgo de Oz que convida a lliurar-se al plaer. En tot cas, l'ensemble dirigit per Antoine Guerber no només es dedica a la música religiosa, ni tampoc a la medieval, sinó que, d'una manera simptomàtica que apunta afinitats, també a la contemporània. A més, fa intervenir comedians en algunes de les seves posades en escena amb projecció d'imatges inclosa. Però, divendres passat, va fer-se present a Torroella en la seva ver-

Diabolus in musica va protagonitzar divendres el concert del Festival de Torroella. / LLUÍS SERRAT GARRIGA

sió més austera per interpretar a cappella la *Missa se la face ay pale*, una composició de Guillaume Dufay (Brussel·les 1397-Cambray 1474) a la qual es fa referència per exemplificar com s'evitava el tritó (interval compost de tres tons que es forma entre el quart i el setè grau de l'escala) o; aquesta és la

cosa, l'anomenat *Diabolus in musica*. Així mateix: el tritó com la manifestació del diable en la música. Es diu que l'efecte sinistre del tritó (com si anunciés la presència del maligne) va dur a la seva prohibició en temps medievals. El cas és que, interpretant-hi una música que evita el tritó per glorifi-

car déu, el conjunt Diabolus in musica va conjurar el seu nom a Torroella. Però alguna cosa hi deu quedar del diable, malgrat que es canti divinament. Què hi feien vestits amb una jaqueta vermella quatre dels vuit (els altres vestien de negre) components d'aquest grup vocal masculí?

Lluny de la dissonància, que pot provocar l'interval «sinistre», la *Missa se la face ay pale* és un «monument creat a la racionalitat i l'ordre», segons va definir-lo el musicòleg Howard Mayer Brown. Davant del públic de Torroella, el grup Diabolus in musica va tornar a construir aquest monument concebut per Guillaume Dufay, compositor que va formar part de la capella papal, va ser al concili de Constanza i es va retirar llargament a Cambray per aïllar-se de les turbulències politicoeclesiàstiques d'aquells temps. Com va voler-se apuntar amb el títol del concert, *La dissolució medieval: Guillaume Dufay*, l'obra d'aquest exemplifica la crisi medieval, la transició musical de l'últim gòtic cap al Renaixement. D'aquí aquest cant racional i ordenat que Diabolus in musica va interpretar amb la concentració que també exigeix als oients. I amb la bellesa austera d'unes veus que, a partir de les característiques de la peça, van lluir d'una manera especial als extrems, on d'una banda hi havia els alts i de l'altra els baixos. De fet, un d'aquests, Emmanuel Vistorisky, és baix-baríton. Qui- na veu més bella!